

Η πρώτη διεκδίκηση των κλεμμένων γλυπτών των μνημείων της Ακρόπολης από τον λόρδο Ελγιν χρονολογείται στα 1836, όπως αποκαλύπτουν 21 έγγραφα από τα Γενικά Αρχεία του Κράτους που εκδίδονται για πρώτη φορά (σε ομοιόγραφα).

Ιούνιος του 1836. Η Ελλάδα κάνει τα πρώτα της βήματα ως ανεξάρτητο ευρωπαϊκό κράτος. Η Ακρόπολη εδώ και δύο χρόνια δεν είναι πλέον φρούριο αλλά αρχαιολογικός χώρος με ωράριο, εισιτήριο κι έξι απόμαχους ως αρχαιοφύλακες. Και ο Όθωνας είναι ο πρώτος - ενάμιση αιώνα σχεδόν πριν από τη Μελίνα Μερκούρη - που διεκδίκησε τα κλεμμένα από τον λόρδο Ελγιν γλυπτά του ναού της Αθηνάς Νίκης, που εκείνη την περίοδο ανασπιλώνταν, προσφέροντας μάλιστα ανταλλάγματα!

Την άγνωστη αυτή σελίδα της Ιστορίας - ακόμη και σε ειδικούς - αποκαλύπτει μια σειρά 223 εγγράφων της περιόδου 1834-1842, τα οποία νς τώρα βρίσκονταν αθέατα για το ευρύ κοινό στα Γενικά Αρχεία του Κράτους, στον φάκελο «Ακρόπολις των Αθηνών».

Για πρώτη φορά τα 21 πλέον αντιπροσωπευτικά εξ αυτών έχουν αναπαραχθεί μέσω της ομοιογραφικής τεχνικής με τη φροντίδα των ειδικών σε τέτοιου είδους εκδόσεις Γιώργου Κονταδάκη και Νίκου Χατζηγεωργίου, διαπρώντας κάθε λεπτομέρεια των πρωτοτύπων, ακόμη και τη σφραγίδα των ΓΑΚ με ανεξίτηλη μελάνη που έχει αγοραστεί από τη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των Ηνωμένων Πολιτειών. Και κυκλοφορούν, με χορηγό το Ταχυδρομικό Ταμειούριο, σε ειδικό φάκελο μαζί με συνοδευτικό επεξηγηματικό τόμο 160 σελίδων που υπογρά-

ΣΤΟ ΦΩΣ 21 ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Και οι Βαυαροί είχαν ζητήσει την επιστροφή των Ελγινείων

φουν ο πρόεδρος της Εφορείας των ΓΑΚ Νίκος Καραπιδάκης, η διευθύντρια Μαρία Μινώτου και η αναπληρώτρια διευθύντρια των ΓΑΚ Αμαλία Παππά.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

«Έχει ολοκληρωθεί έως σήμερα η αποκατάσταση του ναού της Απέρου Νίκης εκτός από τη νοτιοδυτική γωνία από την οποία λείπουν κάποια κομμάτια. Δεν απομένει παρά η επανατοποθέτηση της ζωφόρου της οποίας, ωστόσο, θα πρέπει να γίνουν πρώτα αντίγραφα. Δράττομαι της ευκαιρίας να επισημάνω στη Μεγαλειότητά Σας ότι τα τέσσερα τμήματα της ζωφόρου βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο στο Λονδίνο. Η

σοφία της Μεγαλειότητάς Σας θα κρίνει για τον κατάλληλο χρόνο, αφού κατορθώσαμε να ανασπιλώσουμε και να αποκαταστήσουμε το ναό, ώστε τα τμήματα που αποσπείστηκαν από τον λόρδο Ελγιν να αποτελέσουν αντικείμενο επίσημης διεκδίκησης», γράφει σε επιστολή του ο Γραμματέας επί των Εκκλησιαστικών και Δημοσίου Εκπαιδεύσεως Ιάκωβος Ρίζος απευθυνόμενος στο παλάτι στις 8/20 Ιουνίου 1836.

Η έκκληση φαίνεται πως πάνει τόπο καθώς σε επόμενο έγγραφο, λίγες ημέρες αργότερα, ο Ιάκωβος Ρίζος καλείται να δώσει διευκρινίσεις σχετικά με το αίτημα. «Τα τέσσερα τμήματα της ζωφόρου του Ναού της Απέρου Νίκης φέρουν στον κατάλογο του

Βρετανικού Μουσείου τους αριθμούς 158, 159, 160 και 161», εξηγεί.

Και έχει έτοιμη την πρόταση για ανταλλάγματα. «Ως προτεινόμενη ανταλλαγή στην αγγλική κυβέρνηση θα μπορούσαν να προσφερθούν αντίγραφα άλλων αναγλύφων της ζωφόρου τα οποία δεν έχουν ακόμη δημοσιοποιηθεί. Μιας τέτοιας μορφής δημοσιοποίηση θα πρέπει να εκληφθεί, σύμφωνα με τους κανόνες που έχουν θεσπισθεί μεταξύ των ευρωπαϊκών μουσείων, ως μια εξαιρετικά μεγάλη χάρη. Ακόμη και αν τα αντίγραφα αυτά δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως ένα δίκαιο αντάλλαγμα για τα τέσσερα γνήσια τμήματα, θα περίμενε κανείς δικαιοσύνη και επίδειξη πνεύματος φιλελληνισμού από την αγγλική κυβέρνηση, η οποία θα έπρεπε να προσφερθεί από μόνη της να αποκαταστήσει τα τέσσερα τμήματα που αποσπείστηκαν από τον Λόρδο Ελγιν, από τη στιγμή που το οικοδόμημα στο οποίο ανήκουν έχει, παρά τις αντίθετες προσδοκίες, απολύτως αποκατασταθεί».

Μία εβδομάδα αργότερα η ελληνική πρεσβεία στο Λονδίνο εντέλλεται να προωθήσει το αίτημα επιστροφής των γλυπτών από τη ζωφόρο της Αθηνάς Νίκης.

«Εγκαινιάστηκε έτσι από το νεοπαγές κράτος μια πολιτική επιστροφής των Μαρμάρων που γνώρισε σπάνια μακροήμευση, αφού συνιστά ακόμα και σήμερα μια ελληνική διεκδίκηση. Ήταν άραγε μια λάθος πολιτική, μια σωστή πολιτική; Το βέβαιο είναι ότι με τη μακροήμευσή της αποδεικνύει πόσο ισχυροί είναι μέχρι σήμερα για όλους τους Ευρωπαίους οι συμβολισμοί της αρχαιότητας αλλά και η ακαταμάχητη έλξη της», επισημαίνει ο πρόεδρος των ΓΑΚ Νίκος Καραπιδάκης.

FRUIT WORLD

231 Homer Str., Earlwood
0406 110 110

UNDER NEW MANAGEMENT

Bananas \$0.99 kg	Fresh Broccoli \$1.49 kg	Lemons \$1.49 kg	Vegetable Oil (2 lit.) \$3.99 each
Onions (10kg bag) \$3.99	Cauliflower \$1.49 each	3 dozen eggs \$5.00	Water (12 pack) \$2.65 each